

Sygn. akt IV CNP 19/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi strony powodowej
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w O.
z dnia 23 stycznia 2015 r., sygn. akt V Ga (...),
w sprawie z powództwa D. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki
komandytowej w O.
przeciwko Sopockiemu Towarzystwu Ubezpieczeń E. Spółce Akcyjnej w S. -
poprzednio M. Spółce Akcyjnej
w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 października 2016 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.200,-
(jeden tysiąc dwieście) zł tytułem kosztów postępowania
skargowego.**

UZASADNIENIE

Powódka D. sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w O. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 23 stycznia 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 7 maja 2014 r. poprzez oddalenie powództwa o zapłatę przeciwko E. S.A. z siedzibą w S..

Skarżąca podniosła, że wyrok jest niezgodny z art. 361 § 2 oraz art. 6 k.c., a także z art. 382 k.p.c. Jako podstawę skargi wskazała naruszenie prawa materialnego, tj. art. 361 § 2 w zw. z art. 6 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na nieuzasadnionym odwróceniu ciężaru dowodu, a w konsekwencji bezpodstawną odmowę refundacji szkody w pełnym zakresie, a także naruszenie prawa procesowego, tj. art. 382 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w pominięciu materiału dowodowego zebranego przed sądem pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy, zatem przepisy ją regulujące powinny być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, nie publ., z dnia 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, nie publ., z dnia 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, nie publ., z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, nie publ.). Zgodnie z ugruntowanym poglądem judykatury niezgodność musi mieć charakter kwalifikowany, a nadto oczywisty. Orzeczenie niezgodne z prawem to widocznie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej, uchybiające ogólnie przyjętym standardom rozstrzygnięć, któremu towarzyszy rażąco błędna wykładnia lub niewłaściwe zastosowanie prawa (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174; z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17). Również wybór

jednej z możliwych interpretacji przepisów prawa, choćby okazała się ona nieprawidłowa, nie oznacza niezgodności z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2008 r., I CNP 116/07, nie publ.). Oznacza to, że podstawą uwzględnienia skargi nie może być każde uchybienie przepisom prawa, nawet gdyby wystąpiło w toku postępowania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CNP 129/07, nie publ., z dnia 29 października 2008 r., IV CNP 45/08, nie publ.).

Sąd Najwyższy odmawia na podstawie art. 424⁹ k.p.c. przyjęcia skargi do rozpoznania jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Przesłankami oceny w tym przedmiocie jest merytoryczna trafność i waga powołanych podstaw. Przez oczywistą bezzasadność w rozumieniu wskazanego przepisu należy zatem rozumieć nie rozpoznanie skargi, tylko wstępną selekcję, ograniczoną tylko do badania w aspekcie potrzeby skierowania jej do rozpoznania przez skład trzech sędziów. Judykatura zgodnie wskazuje, że jeżeli skarga - z uwagi na rodzaj, wagę i przedmiot powołanych w niej podstaw - już *prima facie* nie mogłaby być pozytywnie rozpoznana należy w ramach tego przedsądu odmówić przyjęcia jej do rozpoznania. Oceny, czy skarga jest „oczywiście bezzasadna” dokonuje się w powiązaniu z pojęciem „niezgodności orzeczenia z prawem”, gdyż jest to element konstrukcyjny skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 3 i 6 k.p.c.). Bezzasadność skargi jest oczywista, gdy już z jej treści, bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań, wynika, że nie może być uwzględniona. Sytuacja taka zachodzi w przedmiotowym wypadku. Istota skargi sprowadza się do twierdzenia, że naruszono art. 361 § 2 w zw. z art. 6 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, na skutek nieuzasadnionego odwrócenia ciężaru dowodu. Tymczasem podstawą orzeczenia reformatoryjnego sądu drugiej instancji było stwierdzenie braku związku przyczynowego między długim okresem naprawy i kosztami zapewnienia pojazdu zastępczego a zdarzeniem sprawczym polegającym na wyrządzeniu szkody w pojeździe o niewielkim zakresie, możliwej do usunięcia poprzez naprawę łącznie z zapewnieniem części zamiennych maksymalnie w terminie tygodniowym. Związek przyczynowy stanowi samodzielną przesłankę odpowiedzialności, zatem niepotwierdzenie jego wystąpienia uzasadnia oddalenie powództwa odszkodowawczego. W judykaturze i piśmiennictwie przyjmuje się, że ciężar

dowodu relacji kauzalnych spoczywa na poszkodowanym (art. 6 k.c.), chyba że przepisy szczególne przewidują odstępstwa (por. art. 427 k.c.). Wobec trudności dowodowych i dla ochrony uzasadnionych interesów poszkodowanych uważa się wymóg wykazania przesłanki związku przyczynowego za spełniony, jeżeli poszkodowany udowodnił bardzo wysoki stopień prawdopodobieństwa, że zdarzenie i szkoda pozostają w adekwatnym związku przyczynowym. Sąd nie zmienił zatem, z naruszeniem zasad przewidzianych w art. 6 k.c. ciężaru dowodu, niezależnie od tego, że w niniejszej sprawie w oczywisty sposób również co do zakresu szkody obejmującej poniesione wydatki spoczywał on na powodzie, jako cesjonariuszu bezpośrednio poszkodowanego.

Podkreślić ponadto należy, że w myśl art. 424⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. skargę można oprzeć na naruszeniach prawa materialnego lub przepisów postępowania, które spowodowały niezgodność wyroku z prawem, jednak podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 424⁴ *in fine* k.p.c.). Dopuszczalna ale oczywiście bezzasadna jest skarga, która pośrednio podważa podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia, motywuje podstawy naruszenia prawa materialnego konstruując własną, odmienną od przyjętej przez sąd, wersję stanu faktycznego, gdyż istocie zmierza ona do obejścia wskazanych ograniczeń. Nie znajduje zatem uzasadnienia dla przyjęcia skargi powołanie się na rzekome pominięcie części materiału dowodowego zebranego przed sądem pierwszej instancji, gdyż podstawą rozstrzygnięcia była odmienna jego ocena.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku (art. 424¹² w zw. z art. 398⁹ § 2 k.p.c.), o kosztach postępowania skargowego orzekł na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 w zw. z art. 424¹² i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 10 ust. 5 pkt 2 i § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

jw